

Súd: Okresný súd Ružomberok
Spisová značka: 5C/76/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5912207109
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 05. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Janka Majerčíková
ECLI: ECLI:SK:OSRK:2013:5912207109.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Ružomberok samosudkyňou JUDr. Jankou Majerčíkovou v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zast. advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO: 36 864 421, proti odporcovi: Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti SR, Župné nám. 13, Bratislava, v konaní o náhradu škody a náhradu nemajetkovej ujmy, takto

rozhodol:

Súd návrh **z a m i e t a** .

Odporcovi **s a** náhrada trov konania **n e p r i z n á v a** .

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom podaným na tunajšom súde dňa 27.9.2012 si navrhovateľ uplatnil voči odporcovi právo na zaplatenie sumy 125,- Eur z titulu majetkovej škody a sumy 275,- Eur z titulu nemajetkovej ujmy, pričom v odôvodnení svojho návrhu uviedol, že navrhovateľ ako oprávnený subjekt navrhol zvolenému súdному exekútorovi vykonať exekúciu pre svoju pohľadávku, ktorá vznikla neplnením záväzku vyplývajúceho zo zmluvy o úvere č. 5010353 dlžníkom R., pričom exekučné konanie bolo vedené pod spis.zn. EX 3035/2010. V exekučnom konaní vedenom podľa procesných pravidiel obsiahnutých v ustanovení § 44 ods. 2 Exekučného poriadku je založená povinnosť exekučného súdu rozhodnúť o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie do 15 dní od doručenia takejto žiadosti, ak je exekučným titulom vykonateľné rozhodnutie rozhodcovského súdu. Exekučný súd napriek tomu, že vec ním prejednávaná nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti, nevyžadovala si takú spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá by mohla mať svojou komplexnosťou podstatný vplyv na časť potrebnú k posúdeniu a rozhodnutiu (návrh na vykonanie exekúcie, ako aj žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie spĺňali všetky materiálne a formálne náležitosti predpokladané zákonom), rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie až dňa 21.7.2010, a to rozhodnutím o poverení. K rozhodnutiu o poverení tak došlo po uplynutí zákonnom stanovenej doby (omeškanie viac ako 5 mesiacov). V danom prípade neexistovala a neexistuje okolnosť, ktorá by umožňovala exekučnému súdu postupovať nesústredene a so zbytočnými prietrahmi tak, že k vydaniu rozhodnutia pristúpil až po veľmi dlhej dobe. Nečinnosť okresného súdu nie je ničím ospravedlniteľná, pretože počas špecifikovaného obdobia nevykonával vo veci také úkony, ktoré mali smerovať k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa poškodený v predmetnej veci počas súdneho konania nachádzal, čo je základným účelom práva zaručeného článku 48 ods. 2 Ústavy SR. Poškodený sa dozvedel o všetkých okolnostiach priebehu skutkového deja, ktorý vyústil do spôsobenej škody, po doručení upovedomenia o začatí exekúcie. Navrhovateľ si z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu uplatňuje náhradu majetkovej škody, ako aj nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorú vyčíslil nasledovne:

- poškodenému vznikla majetková škoda predstavujúca náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a vymáhania pohľadávky v období, ktoré

zbytočne plynulo medzi doručením žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a rozhodnutím o nej, a to vo výške 70,- Eur (správa pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca pomocou informačného systému), 40,- Eur (udržiavanie a správa informačného systému), 15,- Eur (administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií adresovaných exekučnému súdu, poštovné telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde). Celkove vynaložil poškodený vo veci správa a vymáhania svojej pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a rozhodnutím o nej sumu 125,- Eur, ktorá by nezaťažila poškodeného, ak by exekučný súd postupoval správne a pri rozhodovaní o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie by dodržal zákonnou stanovenú dobu. Výška hmotnej škody je stanovená na základe paušalizácie reálnych vecných nákladov, a to z dôvodu, že presnú škodu by bolo možné vyčíslieť len s nepomernými ťažkosťami. Hmotná škoda pozostáva zo škody spočívajúcej z administratívnych výdajoch, funkčných výdajoch, mzdových výdajoch a výdajoch spojených so stratou času zamestnanca. Vyčíslenie vychádza z účtovnej agendy, pričom z dôvodu ochrany osobných údajov, obchodného tajomstva a dôverných informácií nie je možné korešpondenčne predložiť účtovné doklady, resp. pracovné a obchodné zmluvy.

- náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 275,- Eur, pretože samotné konštatovanie porušenia práva na rozhodnutie o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonne stanovenej dobe v spojení s porušením práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného článkom 48 ods. 2 Ústavy SR a práva na prejednanie veci v primeranom čase zaručeného článkom 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Márnym plynutím času boli reálne ohrozené legitímne očakávania poškodeného, že správnym postupom súdu dôjde k vymoženiu jeho pohľadávky a taktiež došlo k vyvolaniu nasledovných rizík:

- neskorým ukončením procedúry exekučným súdom k zániku povinného
- neskorým ukončením procedúry exekučným súdom k zmareniu účelu konania pre stratu kontaktu s povinným
- neskorým ukončením procedúry exekučným súdom k insolvencii povinného.

Náhradu nemajetkovej ujmy navrhovateľ vníma ako spravodlivú satisfakciu za konkrétne porušenie jeho zákonných nárokov. Ďalej navrhovateľ poukázal aj na ďalšie dôvody na podporu svojej žiadosti o náhradu nemajetkovej ujmy, a to neexistencia akéhokoľvek účinného vnútroštátneho prostriedku nápravy spôsobilého reštituovať vzniknutú situáciu, resp. vyvolaný zásah do zákonných nárokov a základných práv navrhovateľa v spojení s absolútnou nemožnosťou vrátenia strateného času vyvolala u navrhovateľa, resp. u členov riadiacich orgánov spoločnosti, ako aj u jej majiteľov pocity frustrácie, úzkosti, nespravodlivosti, neistoty a nedôvery v právo a rovnosť v spoločnosti, úplne zbytočné a právne nezodpovedateľné časové omeškanie v rozhodovaní exekučného súdu spôsobilo v súvislosti s vymáhanou pohľadávkou aj jej príslušenstvom zánik ďalších plánovaných podnikateľských aktivít navrhovateľa, ako aj zánik už vytvorených podnikateľských plánov. Nezákonným zásahom vyvolaná situácia ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy navrhovateľa a spôsobila neistotu v plánovaní ďalších rozhodnutí, ktoré mohol prijať.

Všeobecný súd pri realizácii základného práva na súdnu ochranu je povinný aplikovať ústavnú požiadavku jednoduchého práva, že každý má právo na rozhodnutie podľa relevantnej právnej normy. V ďalšom navrhovateľ poukázal na nálezy Ústavného súdu SR týkajúce sa primeranosti požadovanej výšky finančného zadosťučinenia vo veci porušovania práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Navrhovateľ si uplatnil ako primeranú náhradu nemajetkovej ujmy za vnútorné zásahy do spoločnosti, ovplyvňovanie podnikateľského plánovania a rozhodovania sumu 275,- Eur za celých 5 mesiacov. Poškodený uskutočnil výpočet nároku alikvotným pomerom 55,- Eur za každý mesiac omeškania v činnosti exekučného súdu, a to práve na základe aplikácie vyššie uvedenej doktríny Ústavného súdu SR, teda 660,- Eur za rok : 12 mesiacov v roku = 55,- Eur za mesiac. V danej veci bol exekučný súd bezdôvodne nečinný viac ako 150 dní.

Žalobca ďalej poukázal, že v zmysle ustanovenia § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. písomnou žiadosťou požiadal odporcu o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, do podania žaloby však odporca na žiadosť pozitívne nereagoval.

Odporca v písomnom vyjadrení doručenom tunajšiemu súdu dňa 16.5.2013 (po pojednávaní) žiadal návrh navrhovateľa ako nedôvodný zamietnuť, a to z dôvodu nepreukázania splnenia základných

zákonnych podmienok, ktoré sú potrebné pre priznanie náhrady škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. Poukázal na nedostatky podaného návrhu, ktoré spôsobujú zmätočnosť podania, keď navrhovateľ uviedol časť dôkazov, avšak v skutočnosti preniesol celú dôkaznú povinnosť na súd napriek tomu, že dôkazné bremeno znáša navrhovateľ sám. Taktiež z podania navrhovateľa nie je jasný ani titul nároku na náhradu škody. Pokiaľ ide o uvádzané prietahy v konaní, navrhovateľ neuviedol kroky, ktoré podnikol na odstránenie neželaného stavu, neuviedol, ani po vyžiadanej súčinnosti v rámci predbežného prerokovania zo strany odporcu, či využil možnosť podania sťažnosti na zbytočné prietahy v príslušných konaniach predsedovi okresného súdu, resp. možnosť podania ústavnej sťažnosti, t.z. či využil účinné právne prostriedky nápravy na urýchlenie konania. V ďalšom poukázal odporca na skutočnosť, že všeobecný súd v konaní o náhradu škody nie je oprávnený posudzovať prietahy v konaní súdu, túto právomoc má iba predseda súdu alebo Ústavný súd SR. Žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody boli doručené odporcovi odo dňa 23.4.2012, vzhľadom k tomu, že už dňa 27.9.2012 bola okresnému súdu doručená žaloba, je zrejmé, že navrhovateľ nepodal po uplynutí 6.mesačnej lehoty, ale skôr. V takom prípade ide o predčasne uplatnený nárok na súde. Ministerstvo spravodlivosti SR adresoval navrhovateľovi po doručení žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody výzvy na doplnenie žiadosti, napriek navrhovateľ neposkytol žiadnu súčinnosť na predbežné prerokovanie podaných žiadostí a tým zmaril akúkoľvek možnosť predbežne prerokovať nárok na náhradu škody, o ktorého prerokovanie sám požiadal. Ministerstvo spravodlivosti SR ako orgán príslušný podľa § 4 ods. 1 písm.a) zákona č. 514/2003 Z.z. preto nárok navrhovateľa nepovažuje za predbežne prerokovaný. Ustanovenia zákona č. 514/2003 Z.z. ustanovujú všeobecné podmienky, pri splnení ktorých štát zodpovedá za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci, a to nezákonné rozhodnutia, resp. nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou. Pre vznik zodpovednosti štátu musia byť splnené všetky tri podmienky súčasne. K samotnému nesprávnemu úradnému postupu odporca uviedol, že lehota na poverenie exekútora je výraznou prekážkou toho, aby súdy mohli objektívne posúdiť zákonnosť exekúcie, ak exekučným titulom je notárska zápisnica alebo rozhodcovský rozsudok, najmä v prípade existencie dôvodov podľa § 45 ods. 1 písm.c) zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní. Prejavilo sa to vo veľkom počte nezákonných exekúcií a zbytočnom vzniku trov exekučného konania. V tomto smere je dôležitý rozsudok Súdneho dvora EÚ (Asturcom C-40/08), ktorý nevylučuje posúdenie zmluvnej podmienky aj v exekučnom konaní. Unáhlené konanie zo strany súdov by mohlo viesť k nedostatočnému a nekvalifikovanému posúdeniu prípadu a tým aj otázky, či rozhodcovský rozsudok spĺňa všetky kritéria zákonnosti. V zmysle ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku účinného od 1.6.2011, 15. dňová lehota na vydanie poverenia neplatí pri rozhodnutí rozhodcovského súdu ako exekučnom titule. Ak bola žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie podaná na súd po 1.6.2011, nárok je v tejto časti neopodstatnený. Otázku, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov garantované článkom 48 ods. 2 Ústavy SR je pritom kompetentný preskúmať Ústavný súd, ktorý ju v súlade so svojou ústavnou judikatúrou preskúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu, najmä kritéria, ako sú zložitosť veci, správanie účastníka a postup súdu. Súd konajúci o náhrade škody by mohol pri posudzovaní nároku na náhradu škody vychádzať z existencie prietahov v súdnom konaní v prípade, ak by tieto boli konštatované predsedom súdu alebo Ústavným súdom SR. Odporca nepovažuje za preukázanú existenciu prietahov v predmetnom exekučnom konaní. Pokiaľ ide o materiálnu škodu vo výške 125,- Eur a náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 275,- Eur, s poukazom na § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. sa uhrádza skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak. Požadovať paušálne sumy za navrhovateľom uvádzané všeobecne uvedené činnosti je nesprávne a účelové. Skutočnú škodu je potrebné dokázať listinami, skutočnosťami, ktoré preukážu požadovaný nárok, v opačnom prípade by mohlo dochádzať k ľubovoľnému a subjektívnemu vyčísl'ovaniu škody zo strany navrhovateľa. Rovnako navrhovateľ nepreukázal ani nárok na vznik nemajetkovej ujmy, keď s poukazom na judikatúru Ústavného súdu SR je potrebné uviesť, že poskytovanie finančného zadostučinenia nie je automatické a podlieha podrobnému skúmaniu prípadu zo strany Ústavného súdu. Každé prípadové okolnosti sú osobitné a vychádzať z paušálnej sumy 660,- Eur, ktorá musí byť priznaná za každý rok prietahov, je nesprávna úvaha. Vznik nemajetkovej ujmy u právnických osôb a u fyzických osôb je odlišný. Pocity členov riadiacich orgánov spoločnosti v podobe „frustrácie, úzkosti, neistoty a nedôvery“ sú irelevantné v predmetnom konaní, keďže si náhradu škody a nemajetkovej ujmy uplatňuje spoločnosť ako právnická osoba. S poukazom na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky spis.zn. 30 Cdo/675/2011, odškodnenie právnickej osoby za nemajetkovú ujmu spôsobenú prípadnými prietahmi v konaní nie je možné vzťahovať na fyzické osoby, ktoré sa na činnosti právnickej osoby nejakým spôsobom

zúčastňujú, lebo im nevzniká ujma priamo. Taktiež „zánik podnikateľských aktivít a podnikateľských plánov“ nebolo zo strany navrhovateľa preukázané ani to, akým spôsobom uvedená situácia „ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy navrhovateľa“. V ďalšom poukázal odporca na ustanovenie § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, keď pri formovaní záveru opotrebuje priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, je potrebné uvedené ustanovenie Občianskeho zákonníka zohľadniť. S prihliadnutím na charakteristiku podnikateľskej činnosti navrhovateľa považuje odporca za konanie v rozpore s dobrými mravmi, pokiaľ si navrhovateľ uplatňuje nárok na náhradu škody voči štátu, keďže uplatnená škoda mala navrhovateľovi vzniknúť práve pri spornej a negatívne vnímanej podnikateľskej aktivite navrhovateľa. Taktiež odporca poukázal na neexistenciu príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a prípadnou škodou.

V súlade s ustanovením § 101 ods. 2 OSP súd konal a rozhodol v neprítomnosti navrhovateľa a jeho zástupcu, ktorí podaním doručeným tunajšiemu súdu dňa 13.5.2013 požiadali o odročenie pojednávania z dôvodu objektívneho porušenia zásady nestrannosti súdu a sudcu, keď navrhovateľom označené skutočnosti v podanom návrhu sú takého charakteru, že predpokladajú vylúčenie všetkých sudcov okresného súdu z prejedávania a rozhodovania vo veci. Navrhovateľovi doposiaľ neboli oznámené výsledky procesných postupov sudcu a súdu, ktoré by boli základom pre spoľahlivé riešenie otázky zachovania nestrannosti súdu a ustanovenie nestranného zákonného sudcu (nie je zrejmé, či bol oboznámený o skutočnostiach predseda súdu, či došlo k prideleniu veci inému sudcovi alebo došlo k predloženiu veci na rozhodnutie súdu uvedenému v § 16 ods. 1 OSP a či súčasťou návrhu boli aj vyjadrenia ďalších sudcov, nie je zrejmé, ako bolo rozhodnuté súdom uvedený v § 16 ods. 1 OSP). K otvoreniu pojednávania musí predchádzať definitívne vyriešenie otázky zámery namietaného súdu a osoby domnelého zákonného sudcu, ktorý je vo veci doposiaľ povolaný rozhodovať. Je neodňateľným právom navrhovateľa, aby o jeho žalobe rozhodol v prvom stupni samosudca, u ktorého nie sú žiadne pochybnosti o predpojatosti. Právo o nestranného sudcu je súčasťou práva na spravodlivý proces, ktorý je zaručený nielen Ústavou, ale aj dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Navrhovateľ trval na tom, že objektívna námietka porušenia nestrannosti je dôvodná. Dôvodnosť námietky porušenia nestrannosti je závažne podporená tým, že pomer sudcu k veci, ktorý má za následok jeho zaujatosť v danej veci, vyplýva aj z právneho záujmu sudcu na prejednávaní veci, pretože môže byť rozhodnutím súdu priamo dotknutý vo svojich právach (§ 22 zákona č. 514/2003 Z.z.), vylúčený je sudca aj preto, že získal o veci poznatky iným spôsobom než z dokazovania na konaní a do úvahy prichádza aj vzťah ekonomickej závislosti. Súd zároveň konal a rozhodol aj v neprítomnosti odporcu, ktorý mal doručenie predvolania na pojednávanie, riadne a včas vykázané, pričom písomne požiadaval o ospravedlnenie svojej neúčasti na pojednávaní, keď zároveň súhlasil s pojednávaním v jeho neprítomnosti.

Súd neakceptoval žiadosť navrhovateľa a jeho právneho zástupcu o odročenie nariadeného pojednávania vzhľadom na ním uvádzané dôvody, keď zákonný sudca, ktorému bola vec pridelená na konanie a rozhodnutie po oboznámení sa s dôvodmi uvádzanými v bode I. podaného žalobného návrhu predložil podanie navrhovateľa prostredníctvom predsedníčky súdu na rozhodnutie o námietke zaujatosti podľa § 15 ods. 1 OSP a § 16 ods. 1 OSP (čl.21 spisu), pričom Krajský súd v Žiline uznesením č.k. 5NcC/77/2012-22 zo dňa 28.2.2013 rozhodol, že sudca JUDr. Vladimír Topoľančík (ktorý prejednával exekučnú vec) je vylúčený z prejedávania a rozhodovania veci vedenej na Okresnom súde v Ružomberku pod sp. zn. 5C/76/2012. Ostatní sudcovia tohto okresného súdu nie sú vylúčení (čl. 22 spisu).

Súd zároveň konal a rozhodol aj v neprítomnosti odporcu, ktorý mal doručenie predvolania na pojednávanie, riadne a včas vykázané, pričom písomne požiadaval o ospravedlnenie svojej neúčasti na pojednávaní, keď zároveň súhlasil s pojednávaním v jeho neprítomnosti.

Uznesením vyhláseným na pojednávaní dňa 16.5.2013 súd návrh na prerušenie konania zamietol.

V rámci dokazovania sa súd oboznámil s obsahom listín založených v spise, ako aj s obsahom pripojeného spisu tunajšieho súdu sp.zn. 9Er/258/2010, pričom zistil a ustálil nasledovný skutkový a právny stav:

Dňa 19.3.2010 sa začalo pred súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým, Exekútorový úrad v Bratislave, so sídlom Zahradnícka 62, Bratislava exekučné konanie na návrh oprávneného Pohotovosť, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava proti povinnému JE., pre vymoženie sumy 506,- eur s príslušenstvom priznanej oprávnenému vykonateľným rozsudkom stáleho rozhodcovského súdu č. SR

20307/09 zo dňa 11.1.2010, ktorý nadobudol právoplatnosť dňom 15.2.2010 a vykonateľnosť dňom 18.2.2010.

Dňa 26.4.2010 bola tunajšiemu súdu doručená žiadosť súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie spis.zn. EX 3035/10. Vzhľadom k tomu, že predmetom exekúcie bol nárok vyplývajúci zo spotrebiteľského právneho vzťahu a z výroku predmetného rozhodnutia vyplýva, že povinný (spotrebiteľ) bol zviazaný na plnenie právom nedovolené (zmenkový úrok vo výške 0,25% denne), Okresný súd Ružomberok dňa 14.5.2010 vyzval stály rozhodcovský súd na zaslanie dokladov potrebných na právne posúdenie veci, a to spis SR 20307/09. Stály rozhodcovský súd Bratislava podaním doručeným tunajšiemu súdu dňa 30.6.2010 doručil tunajšiemu súdu požadované písomnosti na CD nosiči.

Dňa 21.7.2010 bolo vydané poverenie č. 5508*011562 pre súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého na vymoženie uloženej povinnosti zaplatiť 506 eur s príslušenstvom, + trovy predchádzajúceho konania 157,04 eur + trovy exekúcie.

Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a zmene niektorých zákonov, štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci

- nezákonným rozhodnutím,
- nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody,
- rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo
- nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 4 ods. 1 písm.a) bod 1 citovaného zákona, vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak 1. škoda vznikla v občianskom súdnom konaní alebo v trestnom konaní a ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 9 ods. 1, 2 citovaného zákona, štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehoty, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 17 ods. 1, 2 citovaného zákona, uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.1a) V prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peňazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok účinný ku dňu 26.4.2010), súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie, alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm.c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Podľa § 41 ods. 2 písm. d) č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok účinný ku dňu 19.3.2010), podľa tohto zákona možno vykonať exekúciu aj na podklade vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených. V danom prípade súd konštatuje, že nárok navrhovateľa bol uplatnený v období, keď v čase vydania rozhodnutia súdu už uplynula 6-mesačná lehota v ktorej príslušný orgán na základe písomnej žiadosti poškodeného mohol nárok na náhradu škody uspokojiť a súd nemal preukázané, že by nárok navrhovateľa na náhradu škody alebo jeho časť bol do rozhodnutia súdu uspokojený, teda bolo dané u navrhovateľa právo domáhať sa uspokojenia svojho nároku na súde.

V prejednávanej veci si navrhovateľ uplatňuje náhradu majetkovej škody vo výške 125,- Eur a nemajetkovú ujmu v peniazoch vo výške 275,- Eur, a to z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu, ktorý rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie až dňa 21.7.2010, teda po uplynutí zákonom stanovenej doby (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku). Nesprávnym úradným postupom v zmysle vyššie cit. zákonných ustanovení je porušovanie povinností pri uskutočňovaní úkonov v konaní, najmä jeho nesprávne vykonanie alebo vykonanie bez splnenia zákonných podmienok. Nesprávnym úradným postupom je aj opomenutie urobiť úkon alebo opomenutie vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote. Rovnako nesprávnym úradným postupom je aj nevydanie rozhodnutia. Z.č. 514/2003 Z.z. ustanovuje predpoklady zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci a to nezákonné rozhodnutie resp. nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinnú súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím resp. nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou. Pre vznik zodpovednosti štátu musia byť splnené všetky 3 podmienky súčasne.

Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že dňa 19.3.2010 sa začalo exekučné konanie na základe návrhu oprávneného Pohotovosť, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava proti povinnému R. pre vymoženie sumy 506,- Eur s príslušenstvom priznané rozsudkom stáleho rozhodcovského súdu zo dňa 11.1.2010 spis.zn. SR 20307/09, pričom dňa 26.4.2010 bola tunajšiemu súdu doručená žiadosť súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého o udelenie poverenia na vykonanie predmetnej exekúcie.

Podľa cit. ustanovenia § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti, súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie, alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie. Podľa § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku, podľa tohto zákona možno vykonať exekúciu aj na podklade vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských komisií a zmirov nimi schválených. Až znenie Exekučného poriadku ustanovenie § 41 ods. 2 písm. d) novelizované zákonom č. 102/2011 Z.z. s účinnosťou od 1.6.2011 stanovuje, že exekúciu možno vykonať aj na podklade vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských súdov a rozhodcovských komisií a zmirov nimi schválených. Keďže žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola podaná pred 1.6.2011, konkrétne dňa 26.4.2010, z dikcie citovaného ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku potom vyplýva, že po preskúmaní žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrhu na vykonanie exekúcie a exekučného titulu súd do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora vykonaním exekúcie. V exekučnom konaní je súd zo zákona oprávnený a povinný preskúmať rozhodcovský rozsudok z hľadísk vymedzených v ustanovení § 45 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní (uznesenie Najvyššieho súdu SR 3MCdo 11/2010). Už v štádiu rozhodovania o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie je exekučný súd konajúci o návrhu na nútený výkon právoplatného rozhodcovského rozsudku v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku oprávnený aj bez návrhu (ex offico) skúmať, či rozhodcovská zmluva medzi zmluvnými stranami bola uzavretá platne (uznesenie Najvyššieho súdu SR spis.zn. 6Cdo/105/2011). Z tohto dôvodu exekučný súd za účelom preskúmania charakteru plnenia priznaného rozhodcovským rozsudkom oprávnenému bol nútený vyžiadať si od Stáleho rozhodcovského súdu spisový materiál v predmetnej veci a to za účelom skúmania, či nejde o plnenie objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporujúce dobrým mravom.

V predmetnej exekučnej veci bola žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie doručená tunajšiemu súdu dňa 26.4.2010, pričom tunajší súd za účelom skúmania či nejde o plnenie objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporujúce dobrým mravom si vyžiadal od stáleho rozhodcovského súdu spisový materiál, pričom súdnemu exekútorovi bolo udelené poverenie dňa 21.7.2010.

Na základe uvedeného súd má za to, že exekučný súd konal v predmetnej veci priebežne, bez zbytočných prietahov, keď pričom s poukazom na rozhodnutie Ústavného súdu SR spis.zn. I.ÚS 16/2002 samotné nedodržanie zákonom stanovenej lehoty neznamená automaticky prietahy v konaní. Zo skutkových okolností, ktoré sa týkajú rozhodovania o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie je zrejmé, že skúmanie vykonateľnosti rozhodcovských rozsudkov si vyžaduje osobitnú právnu úvahu najmä s ohľadom na to, že sa týkajú právnych vzťahov podliehajúcich režimu spotrebiteľských

zmlúv. Dĺžka exekučného konania od doručenia žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia (26.4.2010) do vydania poverenia na vykonanie exekúcie (21.7.2010) vzhľadom na vykonané úkony smerujúce k posúdeniu zákonnosti vedenej exekúcie nie je takej povahy, aby len na jej základe bolo možné v danej veci vysloviť namietané porušenie práva navrhovateľa na rozhodnutie o žiadosti o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej dobe v spojení s porušením jeho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného článkom 48 ods. 2 Ústavy SR a práva na prejednanie veci v primeranom čase zaručeného článkom 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Súd tiež v konaní skúmal, či je prítomný ďalší nevyhnutný predpoklad zodpovednosti štátu za škodu a to vznik majetkovej škody resp. nemajetkovej ujmy. Navrhovateľ vyčíslil majetkovú škodu celkom vo výške 175 eur, ktorá suma pozostáva z nákladov na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnancov pomocou informačného systému v sume 70 eur, nákladov na udržiavanie a správu informačného systému v sume 40 eur a z nákladov na administráciu listín a komunikáciu s pôvodným súdnym exekútorom v sume 50 eur a tiež z nákladov na administratívne spracovanie textov urgencie adresovanej exekučnému súdu, na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií adresovaných exekučnému súdu, na poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde v sume 15 eur. V prvom rade súd poukazuje, že nárok na náhradu majetkovej škody v uvedenej výške navrhovateľ žiadnym spôsobom nepreukázal. Rovnako súd tiež nemal preukázanú príčinnú súvislosť medzi tvrdeným nesprávnym úradným postupom a vynaloženými nákladmi. Uvedené činnosti sú označené veľmi široko a všeobecne, chýba akákoľvek konkretizácia týkajúca sa exekučného konania vedeného voči povinnému v exekučnom konaní v súvislosti s tvrdenými zbytočnými prieťahmi súdu. Vyčíslenie škody v tomto prípade nebolo podložené žiadnymi dôkazmi. Pokiaľ uplatňoval navrhovateľ v konaní náhradu nemajetkovej ujmy táto bola v tomto konkrétnom prípade vyčíslená vo výške 275 eur, t.j. vo výške 55 eur za každý mesiac omeškania činnosti exekučného súdu na základe aplikácie doktríny Ústavného súdu SR, podľa ktorej pokiaľ ide o zbytočné prieťahy v súdnom konaní je spravodlivé, ak sa na každý rok poznačený prieťahmi vzťahuje satisfakcia vo výške 660 eur. Podmienkou pre priznanie práva na náhradu nemajetkovej ujmy v zmysle § 17 ods. 2 z.č. 514/2003 Z.z. je skutočnosť, že iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym súdnym postupom. Súd nielenže vo svojom rozsudku nekonštatuje porušenie práva navrhovateľa - nesprávny úradný postup, ale ani v konaní nemal preukázanú žiadnu nemajetkovú ujmu u navrhovateľa a ani splnenie podmienky, že konštatovanie práva nie je dostačujúcim zadosťučinením. Pokiaľ navrhovateľ poukazoval na riziko zániku povinného, riziko zmarenia účelu konania pre stratu kontaktu s povinným, riziko insolvencie povinného, súd pripúšťa, že faktor času v týchto prípadoch môže byť rozhodujúci, avšak podľa názoru súdu znova jedná sa len o všeobecné pojmy, ktoré nevychádzajú z konkrétnych okolností tohto prípadu, t.z. netýkajú sa predmetného exekučného konania vedeného voči povinnému v exekučnom konaní, nie je ďalej konkretizované akými skutočnosťami navrhovateľ odôvodňuje riziko zmarenia účelu konania pre stratu kontaktu s povinným. Napokon navrhovateľ neuviedol akými skutočnosťami odôvodňuje tvrdené riziko insolvencie povinného, v prvom rade by sa tu mal vysporiadať s otázkou, či povinný vôbec bol solventný v čase podania návrhu na vydanie poverenia. Dôkazy k týmto otázkam navrhovateľ nepredložil ani nenavrhol žiadne vykonať. Je pravdou, že potreba náhrady nemajetkovej ujmy má svoj základ v požiadavke na spravodlivé usporiadanie vzťahov a dosiahnutie adekvátnej nápravy a primeranej satisfakcie za porušenie základných práv a princípov právneho štátu, vždy ale je potrebné vychádzať z konkrétnych skutkových okolností prípadu, ktoré tu však absentujú. Súd teda má za to, že neboli preukázané zákonné predpoklady zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a to vznik škody, nemajetkovej ujmy u navrhovateľa, ani príčinná súvislosť medzi škodou resp. nemajetkovou ujmou a tvrdeným nesprávnym úradným postupom, nemal preukázaný nesprávny úradný postup (existenciu prieťahov v predmetnom exekučnom konaní) ako jeden z predpokladov pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, preto návrh navrhovateľa ako nedôvodný zamietol.

O trovách konania súd rozhodol s poukazom na § 142 ods. 1 OSP tak, že odporcovi, ktorý mal vo veci plný úspech, právo na ich náhradu nepriznal. Odporca, ktorý nebol zastúpený advokátom si náhradu trov konania uplatnil vo svojom vyjadrení k podanému návrhu, preto mal súd povinnosť rozhodnúť o trovách konania, avšak trovy konania si odporca nevyčíslil a zo spisu mu žiadne trovy konania nevyplynuli, preto mu súd náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia cestou tohto súdu na Krajský súd v Žiline v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 O.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 3 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (§ 251 ods. 1 O.s.p.).